

Enquête gezondheidsmanagement zeugenbedrijven

Liesbeth ter Elst-Wahle, PV; Jac Nijskens, DLV

Om inzicht te krijgen in de relatie tussen bedrijfsomstandigheden, mate van voorkomen van gezondheidsproblemen en bedrijfsresultaten is een enquête onder zeugenhouders afgenomen. Daarnaast is er informatie van de dierenarts en het medicijnverbruik verzameld. De analyse van al deze gegevens kan informatie opleveren die door **bedrijfsbegeleiders** kan worden gebruikt bij de voorlichting.

Gezondheidsproblemen kunnen op individuele bedrijven tot grote economische schade leiden. De schade van bijvoorbeeld spendiarree op een zeugenbedrijf kan oplopen tot ± f 2,25 per grootgebracht big. Longproblemen zoals eenzijdige longontsteking bij vleesvarkens kunnen leiden tot een schade van ± f 10,- per varken. Het is belangrijk dat de oorzaken van dergelijke problemen worden opgespoord en opgelost. Nog beter is het om een zodanig gezondheidsmanagement te voeren dat de kans op het ontstaan van problemen zo klein mogelijk is.

Voor een goed management gericht op het oplossen en voorkomen van gezondheidsproblemen is informatie nodig over de onderlinge relatie tussen bedrijfsomstandigheden, de mate van voorkomen van gezondheidsproblemen en de bedrijfsresultaten. Het is belangrijk om te weten welke aanpak het meest lonend is: hoe de verhouding is tussen de kosten ervan en de bijdrage aan de oplossing van het probleem. Het is bijvoorbeeld zinvol om vast te stellen welke handelingen rondom spenen in de praktijk tot problemen blijken te leiden, Dit kan tot uiting komen in de hoeveelheid verbruikte medicijnen en de technische resultaten. Aan de hand van concrete gegevens over dergelijke relaties kan voorlichting worden gegeven aan de varkenshouder om te komen tot een planmatige aanpak van de gezondheidszorg op het bedrijf

Enquête

Om inzicht te krijgen in de bovengenoemde relaties is in de periode van december 1995 tot februari

1996 een enquête afgenomen op ongeveer 450 zeugenbedrijven. Varkenshouders zijn door hun bedrijfsbegeleider van de DLV benaderd. In de enquête is ingegaan op onder andere de mogelijke bronnen van ziekte-insleep, het verhogen van de weerstand van de dieren door onder andere vaccinaties, handelingen die worden verricht rond het spenen, het aanwezige huisvestingssysteem voor zeugen en biggen en de mate van voorkomen van gezondheidsproblemen. Door daarnaast ook de dierenarts te benaderen kan een redelijk beeld verkregen worden van de gezondheidssituatie op het zeugenbedrijf. De varkenshouders is gevraagd hiervoor toestemming te verlenen. Ook voor het opvragen van eventuele sectiegegevens over 1995 bij de Gezondheidsdienst voor Dieren is toestemming gevraagd. De dierenartsen worden benaderd door de NCI (Novad Coöperatie Ideëel). Voor de technische resultaten worden de 26 geüniformeerde kengetallen gebruikt. Economische kengetallen betreffen onder andere de voerprijzen en de gezondheidszorgkosten en indien beschikbaar ook het saldo en de voetwinst. De verzamelde data worden door het Proefstation voor de Varkenshouderij geanalyseerd. Nagegaan wordt welke relatie er bestaat tussen de verschillende bedrijfsomstandigheden, de gezondheidssituatie en de technische en economische resultaten.

Het eindproduct van het project is informatie die bedrijfsbegeleiders (dierenartsen, begeleiders vanuit integraties en de DLV) kunnen gebruiken om op zeugenbedrijven voorlichting te geven. Volgens planning zal de informatie in de winterperiode van 1996/1997 beschikbaar zijn voor zowel individuele als groepsvoorlichting. ■